

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ca însotire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociației „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeană, Băňătana, Banca Poporăldă (Caransebeș), Banca Poporăldă (Dej), Banca Poporăldă, Arpașul-infă, Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgetana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițierul, Hațegana, Însotire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credîu (Gavoșdia), Ișvorul, (Sângiorgiu), Ișvorul (Sebeșul-infă), Ișvorul (Ighișu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiâna, Olteana, Oraviciana, Oriental, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secăsana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Trârnăveana, Timișana, Tibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul (Tășnad). Zărâneana, Zlăgneana, Zorile.

Abonamentul:
pe 1 an K 20—, pe 1/2 an K 10—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 15 fileri.

Reforma impozitelor.

Proiectele pentru modificarea resp. întregirea legilor de impozite s-au prezentat spre deliberare și votare sesiunei parlamentare din toamna anului 1917. De prezent camera a terminat și discuția generală și cea specială asupra proiectelor de reformă, cu cari Revista noastră s'a ocupat, pe scurt, la timpul său în Nr. 45 din 24 Noemvrie 1917.

* * *

Ce privește *impozitul general de venit* (v. Nr. 26 din 24 iunie 1916 și Nr. 2 din 27 Ianuarie 1917 ai «Rev. Econ.»), ca întregire, se lărgeste cercul contribuabilor cu intreprinderile din străinătate, a căror firmă nu e înregistrată în Ungaria și cari nu erau supuse la impozitul de venit al societăților obligate la publicitate, ci plătiau dare de venit clasa III. În sensul reformei actuale, ele vor avea să plătească și darea de venit și darea de avere conform articolului XXVI/1916, XXXII/1916 și XXVI/1916.

Se modifică § 4 din art. de lege XXVI/1916 în sensul, că la cererea autorităților financiare partida contribuabilă e datoare să justifice fie cu certificat dela comună, fie cu însăși coala de dare acele sume de impozite plătite, directe și indirecte, pe cari le-a subtras din baza impozitului de venit. Nu se pot subtrage: impozitul de venit, impozitul de avere, darea de vânăt și taxa plătită pentru scutirea de serviciu militar. Pentru subtragere din baza impozitului de venit se admit toate celealte dări directe de stat, municipale și comunale, contribuțiile de canalizații și contribuirile justificate pentru filantropia de răsboiu.

Impozitul de câștig de răsboiu încă se poate subtrage în măsura stabilită pentru anul premergător.

Se modifică scala de dare (vezi pagina 11 «Rev. Econ.» anul 1917) în sensul, că gradațiunile se continuă preste K 120,000— până la K 200,000— și între acestea cheia se urcă dela 5% gradat până la 6%. Preste veniturile de K 200,000— cheia rămâne tot 6% cu gradațiuni de căte K 5,000—. Proximele K 5,000— începute se consideră de K 5,000— întregi.

Dacă obvin cazurile de a se taxă venite dela K 800— în jos, gradațiunile sunt tot de căte K 50— iar gradațiunile de cheie tot de căte 30 fileri.

Contribuabilul, care nu susține nici un membru de familie, e obligat să plătească un impozit suplimentar de 15%. Dacă la familia contribuabilului aparține numai un membru de familie, respectivul e obligat să plătească un impozit suplimentar de 10%. Ca membru de familie se consideră persoana, care e datoare să plătească dare împreună cu contribuabilul, apoi persoanele, de a căror întreținere contribuabilul e dator să se îngrijească în sensul legii ca: soție, rudenii descendente, ascendente și laterale, dacă trăește cu acestea într-o căsnicie resp. deși trăesc deosebit, dar materialicește sunt sprijinite permanent din partea contribuabilului.

Ce privește *impozitul de avere*, la evaluarea averei procurate în cursul răsboiului e a se luă în considerare valoarea de circulație medie a imobilelor. Dacă evaluarea intrăvilanelor se face pe baza venitului mediu, acesta trebuie multiplicat cu 20.

Noua scală modificată și întregită se începe dela K 20,000— (nu dela K 50,000— ca până acum). Ea nu se oprește în 2/4 milioane cor. ci se extinde până la averi de K 4.000,000— și cheia se urcă gradat dela 0,5% până la 0,6%. La averi de preste 4 mil. cor. rămâne 0,6%, cu gradațiuni de căte K 100,000— La

o gradăjune superioară plusul de dare nu poate fi mai mare de 5% al plusului de avere.

Dacă avereia contribuabilului, din cauze independente de el, în parte disproportională produce un venit mai mic decât cel normal, sau nu produce absolut nici un venit, la aruncul de dare, după împrejurări se poate lăsa afară din calcul în total, sau în parte.

Ce privește *impozitul de câștig de răsboiu* art. de lege XXXVI/1916 se prolungește și pentru anii de răsboiu 1917, 1918 și 1919.

Gradațiunile cu cheile corăspunzătoare sunt următoarele *pentru particulari, persoane juridice și întreprinderi străine*:

<i>Câștig de răsboiu</i>	<i>cheia</i>
Pentru primele K 10,000 — . . .	10 % dare
Pentru proximele K 10,000 — . . .	15 % „
" " " 20,000 — . . .	20 % „
" " " 20,000 — . . .	25 % „
" " " 20,000 — . . .	30 % „
" " " 20,000 — . . .	35 % „
" " " 200,000 — . . .	40 % „
" " " 200,000 — . . .	45 % „
" " " 200,000 — . . .	50 % „
" " " 200,000 — . . .	55 % „
pentru celelalte surplussuri . . .	60 % „

La întreprinderile indigene obligate la publicitate, societăți pe acții indigene etc. gradațiunile cu cheile lor sunt următoarele:

<i>Câștig de răsboiu</i>	<i>cheia</i>
Primele 5% a capitalului social . . .	30% dare
proximele 5% a capitalului social . . .	35% „
" 5% „ „ „ . . .	40% „
" 5% „ „ „ . . .	45% „
" 5% „ „ „ . . .	50% „
" 5% „ „ „ . . .	55% „
" 5% „ „ și mai sus . . .	60% „

Impozit de câștig de răsboiu nu se plătește, dacă întreprinderea contribuabilă nu a obținut un surplus de minimum K 10,000 —.

Contribuabilii particulari nu sunt obligați la impozitul de câștig de răsboiu, dacă venitul lor în anul 1917 sau cei următori n'a trecut preste K 10,000 — resp. și dacă a trecut, însă surplussul nu e mai mare de K 3,000 —.

Câștigurile, care provin din afacerile vre-unui an de răsboi, însă în urma calculelor restante nu se pot lua încă în considerare, vor trebui făionate cel mai târziu în curs de 30 zile dela sfârșitul anului, în care s'au lichidat respectivele afaceri. Dacă astfel de câștiguri sunt tot restante și la finea anului 1920, ele trebuie făionate separat până la 31 Martie 1921, pentru a fi trase în socoteala de dare pe bază evaluativă, eventual prin experți.

La calcularea impozitului de câștig de răsboiu, nu se admite a se subtrage din baza de dare nici impozitele plătite pentru câștig de răsboiu, nici cele

de avere, nici cele de venit. Însuși impozitul de câștig de răsboiu nu se poate subtrage din baza de calculare la aruncul dărilor directe.

In fine, ca un nou impozit să introducă *impozitul suplimentar de răsboiu*. După toate dările directe, (afară de cele de clasa I, II și IV) se stabilește *un adaus de răsboiu de 60%*, deci după impozitele fiscale, după cele de clase de edificii, după impozitele de câștig clasa III, după cele rente, de societăți obligate la publicitate și după impozitele de întreprinderi miniere.

Ministrul de finanțe e autorizat să dispună o o nouă procedură de arunc față de contribuabilul care;

a) a fost supus la dare în total sau în parte în mai multe locuri;

b) din eroarea autorităților financiare nu ar fi fost supus la dările corăspunsătoare, ci numai în parte.

Astfel de rectificări se pot cere cel mai târziu în decurs de 3 ani.

V. V.

Noul proiect de lege asupra societăților pe acții.

(Urmare).

Pentru convocarea și decisiunile adunării generale, ce societatea ține eventual înainte de înregistrarea sa, afară de prima adunare generală și de adunarea generală de constituire, sunt normative dispozițiile de după înregistrare. (§ 26).

Statutele trebuie să conțină următoarele:

1. firma, sediul și durata societății.

2. obiectele întreprinderii.

3. mărimea capitalului social.

4. numărul, valoarea nominală și prețul de emisie al acțiilor, precum și indicația, dacă acțiile sunt la portor ori pe nume.

5. modalitățile plăților de făcut asupra acțiilor și consecuentele neplății.

6. stipulațiile amintite în §§ 14 și 15.

7. numărul, valoarea nominală a acțiilor cu prioritate, a certificatelor de folosință, a părților de fondare ale fundatorilor, ce eventual se emit, și indicarea amănunțită a drepturilor și favorurilor asigurate fundatorilor.

8. numărul și valoarea nominală, modul de amortizare și dobânda obligațiunilor emise eventual deodată cu acțiile; mai departe drepturile, ce le au proprietarii obligațiunilor.

9. modul de convocare, locul și timpul adunării generale, sfera ei de competență, ordinea deliberărilor, modul, cum se iau decisiunile și dispozițiile, că ce se întâmplă, dacă adunarea generală convocată n'a fost capace de a lua hotărîri valide.

10. modul cum se exerciază dreptul de a face propuneri și dreptul de vot al acționarilor.

11. compunerea și organizația direcționii și a comitetului dirigent eventual delegat de direcțione

(§ 112); modul cum are să se consulteze, să hotărască și să se aleagă, sfera lor de competență și durata mandatului lor.

12. sfera de competență și durata mandatului eventualului director general.

13. compunerea, organizația și durata mandatului comitetului de supraveghiere.

14. relațiile de drept, modul de delegare și sfera de competență a altor plenipotenți și impiegați ai societății.

15. modul de firmare.

16. principiile de urmat la compunerea și revizuirea bilanțului.

17. felul de stabilire și de împărțire a profitului.

18. modul, în care sunt a se da publicitatea publicațiilor societății; în fine

19. tot felul de altfel de dispoziții și stipulații, a căror trecere în statute o pretinde legea prezentă, preste cele de mai sus. (§ 27).

Paragrafii 28—32 conțin dispozițiile privitoare la înregistrarea firmei, la aclusele cererei, la rubricile registrului de firme și la obligamentul de a anunța și filialele la judecătoria centrală a firmelor.

Capitolul III, în §§ 33—38, conține dispozițiile referitoare la responsabilitatea de drept privat a celor ce conlucră la fondarea societății: a fundatorilor, etc.

In sensul §-ului 39, *acțiile și alte hârtii de valoare* ale societății pot fi puse în circulația publică, la bursă, pe calea altor institute, bănci și particulari numai, dacă vânzătorii publică punerea în vânzare cu 10 zile înainte în monitorul central al firmelor, arătându-și numele, ocupația și locuința, și indicând următoarele date:

1. firma, sediul, obiectul și durata întreprinderii.

2. mărarea capitalului social, numărul acțiilor, natura lor de drept, valoarea nominală și de emisiune.

3. suma, déjà vărsată asupra capitalului social și suma cu care mai resteză subscritorii.

4. numele, ocupația și locuința direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.

5. datele înșirate în §§-ii 14 și 15.

6. bilanțul și contul profit și perdere al ultimului an de gestiune.

Datele amintite în alinea precedentă trebuie trecute și în toate prospectele, circularele și invitările de subscripție, pe cari vânzătorii acțiilor le dău publicitatea pentru adunarea de cumpărători.

Cei ce calcă dispozițiile § 39 sunt solidar responsabili față de cumpărători pentru pagubele cauzată (§ 40).

Dispozițiile § 39 nu se referă la vânzarea de acții de ale societăților existente déjà de 5 ani înainte de punerea în aplicare a acestei legi și la vânzările publice de efecte, inițiate de guvernul r. u. (§ 4).

Titlul II, capit. 1., tratează în 20 de §§ despre relațiile de drept ale acționarilor și despre răscumpărarea acțiilor.

In sensul § 42 acționarul conlucră la înfăptuirea scoperilor societății numai prin aceea, că plătește societății la timpul și în ratele fixate de statute valoarea nominală sau valoarea de emisiune mai mare a acțiilor semnate.

Paragraful 43 admite la acțiile pe nume și anumite prestații periodice, ce nu stau în bani gata, cari însă pentru orientarea acționarilor, respective a subscritorilor trebuie circumscrise amănuntit în prospect și pe însăși acția, arătându-se și consecuțele neîmplinirii. Acția trebuie să conțină în acest caz inscripția: «Acție obligatoare și la prestații secundare».

In sensul § 44 acționarul în întârziere cu plata ratei poate fi obligat să plătească interes de întârziere de 5% și afară de aceasta și la restituirea pagubei, ce trece peste interes.

Se pot stabili și penale pentru plata întârziată a ratelor și acționarii pot fi obligați prin statute și la liberarea de obligații sau cambii asupra sumei restante a acțiilor. Dividenda scadentă societatea o poate întrebuința pentru acoperirea ratelor restante, până la platirea deplină a acestora.

In caz de neplată a ratelor, acționarul, după premersă somare, poate fi lipsit de drepturile sale de acționar și de ratele déjà plătite. (§ 45).

Pentru ratele restante neincassabile dela acționarul exchis din societate, sunt responsabili toți anteriorii de drept ai acestuia, înscrise în registrul acțiilor și ratele se pot incassa dela fiecare din ei, dar numai, dacă nu sunt mai vechi de doi ani (§ 46).

Acțiile pe nume se transmit prin simpla predare a documentului. Restricția, că transmiterea se poate face numai cu învoirea societății, trebuie pusă déjà în prospectul de emisiune și indicată și pe însăși acția.

Transmiterea se poate face și prin indossament pentru forma și legitimarea căruia sunt normative dispozițiile legii cambiale (§ 48 și 49).

Paragraful 52 admite pentru o acție și mai mulți proprietari, cari sunt solidar responsabili pentru obligamentele lor și-și exerciază drepturile prin un reprezentant comun. Până nu se anunță societății numele acestui reprezentant comun, înscrirea proprietarilor în registrul acțiilor poate fi refuzată.

Paragrafii 53—55 conțin dispozițiile privitoare la dreptul acționarilor asupra profitului net realizat conform bilanțului, oprind asigurarea și platirea de interese fixe, cu excepția intereselor de maximal 5% asupra sumelor vărsate, ce se pot asigura acționarilor pentru timpul până la începerea activității regulate a societății.

Paragraful 58 oprește atât acuirarea, cât și primirea în amanet a acțiilor proprii. Excepții sunt: cumpărarea în comisiune, reducerea capitalului social sau răscumpărarea (retragerea) acțiilor.

Acțiile proprii, aflătoare în posesiunea societății, direcțiunea este obligată a le indica apriat și cu numărul în raportul anual de gestiune și anume grupate: cele cumpărate în comisiune și cele acuizate în alt mod sau primite în amanet.

Acțiile proprii ajunse în posesiunea societății direcțiunea este obligată a le dă mai departe, îndată-ce poate. Piedecile eventuale ivite în calea acestei dispoziții trebuie special relevate în raportul anual. Pe baza acțiilor proprii ale societății nu se poate exercia drept de vot, iar dreptul de vot în baza acțiilor primite amanet îl poate exercia numai însuși proprietarul lor.

Sub anumite condiții § 59 admite, ca acțiile să fie răscumpărate, scoase din circulație (retragerea, amortizarea acțiilor) și sumele vărsate asupra lor să fie replătite, în parte sau în întregime acționarilor.

Condițiile sunt următoarele:

1. modalitățile mai de-aproape ale retragerii acțiilor trebuie fixate în formă de plan de amortizare, în statute.

2. fără învoieire expressă a acționarului acția poate fi retrasă din circulație numai prin tragere la sorți. În acest caz însă planul de retragere (amortizare) trebuie trecut deja în prospect.

3. din profitul net se pot răscumpăra numai acțiile deplin plătite.

4. dacă pentru răscumpărarea acțiilor se folosește capitalul social, atunci, afară de cele, de sub punctele 1 și 2 sunt normative și dispozițiile §§-lor 145—148.

5. în locul acțiilor răscumpărate din profitul net, prin tragere la sorți, se pot emite acții de folosință în baza cărora proprietarul poate exercia toate drepturile, ce i-le-a asigurat acția răscumpărată.

6. în caz de răscumpărare a acțiilor din profitul net, capitalul social trebuie arătat mai departe neschimbă și în întregime ca poziție pasivă la bilanț; aceasta chiar și în caz când societatea, în locul acțiilor răscumpărate, n'ar emite acțiuni de folosință. Societatea însă este în drept a urcă proporțional valoarea nominală a acțiilor nerăscumpărate cu suma valoarei nominale a acțiilor răscumpărate.

Dacă se perde ori se nimicește acția sau acția interimală, atunci proprietarul poate cere amortizarea lui judecătorească.

Dacă cuponul de dividendă este la portor, atunci prin nimicirea acției sau a acției interimale se stinge și pretensiunea bazată pe cupon (§ 60).

Proprietarul este în drept a pretinde dela societate liberarea unei acții noi în locul acției sale devenită defectuoasă și neacomodată pentru circulație, dacă conținutul și semnele distinctive sunt încă evidente din documentul deteriorat (§ 61).

Capitolul II, în §-ii 62—75, conține dispoziții privitoare la obligațiunile, ce le pot emite societățile pe acțiile.

Obligațiuni răscumpărabile prin sortare în valoare mai mare decât cea de emisiune, pot emite societățile pe acții numai, dacă toate obligațiunile se răscumpără în valoare egală.

Suma maximală a acestor obligațiuni nu poate fi mai mare decât suma capitalului social. Valoarea lor nominală nu poate fi mai mică decât K 100—și se pot emite pe nume sau la portor.

Proprietarii obligațiunilor au drept a luă privire în bilanțul și socotelile de încheiere ale societății, a luă copii de pe procesele verbale ale oricărei adunări generale, a participă la adunarea generală, însă fără drept de vot.

Direcțiunea, dacă află de lipsă, poate convoca pe proprietarii obligațiunilor la o adunare generală specială, pentru discutarea și apărarea intereselor lor. Membri direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere pot luă parte la aceasta adunare generală; drept de vot însă nu au.

Pentru emisiunea, vânzarea, introducerea la bursă și preste tot pentru *punerea în circulație a obligațiunilor* se cere premergerea unei publicații, în monitorul central al firmelor, ce are să conțină, pe lângă numele, ocupația și locuința membrilor din direcție sau a vânzătorilor, următoarele date:

1. firma, obiectul, sediul, durata și ziua înregistrării societății.

2. capitalul social, cu indicarea sumei vărsate, mai departe partea asigurată prin misă, ce nu stă în bani gata.

3. numărul, numele și ocupația membrilor din direcție și din comitetul de supraveghiere.

4. sarcinile, ce împovărează imobiliile societății sau drepturile privitoare la imobili, precum și obligațiunile deja emise și garanțile lor.

5. numărul, valoarea nominală, dobânda, timpul de amortizare și condițiunile obligațiunilor, ce se intenționează a se emite.

6. ultimul bilanț și cont de profit și perdere al societății.

Datele acestea au să fie publicate cel puțin cu 10 zile înainte de emisiune, vânzare, introducere la bursă sau punere în circulație. (Se continuă).

Situația financiară.

Consiliul general al Băncii Austro-Ungare a ținut la finele săptămânei trecute o ședință plenară în Budapesta, cu care ocazie secretarul general a prezentat un raport amănunțit asupra situației financiare.

Iată un extras din raportul amintit:

Cursul devizelor, cotate la cele două centrale a devizelor din Viena și Budapesta au rămas în timpul de la 22 Aprilie până la 17 Maiu 1918 neschimbă. Singure devizele bulgare s'au redus cu 1·5%, pe când deviza Constantinopol s'a urcat cu 4·61%. Aceasta din urmă a fost urcată, în același

timp, și de centrala de devize din Berlin, cu 4·33%. Toate celelalte cursuri au rămas neschimbate.

Pe piețele neutre mișcarea devizelor a fost foarte vie în timpul din urmă. Semnificativă a fost căderea Dollarilor americanii în Elveția și Olanda. Deviza New-York a cotat la 17 Mai a. c. în Zürich cu 4 franci, paritatea este 5·18 franci. În Amsterdam a cotat în aceeași zi cecul New-York 197, paritatea este 248·78. Tot atunci în Zürich cecul Paris a cotat 70·25, paritatea este 100, iar cecul London 19, paritatea 24·22. În America a cotat la 17 Maiu cecul Paris 34·80, paritatea este 48; cecul London 9·41, paritatea 12·10.

Târgul de efecte a fost în timpul dela 22 Aprilie până la 21 Maiu a. c. atât în Budapesta, cât și în Viena ferm. Căutate au fost mai ales valorile ungare. Renta ungară în Coroane de 4% a cotat deja cu 6·65%, preste cursul Rentei austriace în Coroane de 4%. Au crescut în curs și obligațiunile de împrumut de răsboiu ungar.

Cursul efectelor germane asemenea este în creștere. Renta franceză de 3% s'a redus cu 60 centime și a scăzut la 58·75. Împrumuturile de răsboiu franceze de 5% din contră au crescut cu 15 centime la 88·77. Din contră consolele engleze au crescut cu 1% la 56·26 și împrumutul de răsboiu englez de 5%, a scăzut cu 1⁵/₁₆% la 93³/₁₆%.

Luând de bază cursurile actuale diferențele împrumuturi de răsboiu au următoarea rentabilitate:

Împrumutul de răsboiu german 5·14%, englez 5·36%, francez 5·64%, austriac între 5·50% — 6·09% și cel ungar între 6·08 și 6·27%.

Discontul privat s'a redus dela 23 l. tr. încoace în Viena cu 1¹/₈% la 3⁵/₈%. Bani sunt în abundanță. Material de cambii puțin. În Budapesta discontul a rămas staționar cu 3³/₄%. În Berlin discontul este neschimbat 3⁵/₈% — 4¹/₂% după calitate. Bani de zi 4¹/₂%.

În London dominează abundanță de bani. Discontul s'a redus cu 1¹/₃₂% la 3¹⁷/₃₂%. Bani de zi cu 2³/₄%. În Zürich banii au fost căutați; discontul 3¹/₂%, cu 1¹/₄% mai puțin decât cu o lună înainte. În Amsterdam discontul privat s'a urcat dela 23 Aprilie a. c. încoace cu 3¹/₄% la 3¹/₄%.

CRONICĂ.

REDACȚIONAL Cu numărul de față — în urma chemării sub drapel a d-lui Vasile Vlaicu — a reluat conducerea «Revistei Economice» în calitate de redactor responsabil, iarăși dl Constantin Popp.

Necrolog. Dr. Ioan Suciu, membru în comitetul de supraveghiere al institutului «Silvania» în Șimleu a răposat la 24 Maiu a. c. în etate de 42 ani, după un morb contras în apărarea patriei, servind dela începutul răsboiului pe toate fronturile.

Ordonanțele referitoare la recoltă de cereale. Guvernul a publicat zilele trecute două ordonanțe referitoare la noua recoltă. Una privitoare la organizarea comisiunilor de luare în primire și alta referitoare la opreliștea de a vinde și cumpără înainte recolta.

Autoritățile chemate a interveni la luarea în primire a cerealelor recuivate pentru trebuințele publice sunt, în orașe, primarii, iar în comune protopretorii, cari i-au în primire cerealele pe calea unor comisiuni speciale. În aceasta comisiune își au reprezentanți: ministerul alimentației publice, societatea pe acții pentru produse de răsboiu, autoritățile competente și producenții interesați.

A doua ordonanță anulează resp. oprește vânzarea resp. cumpărarea înainte a recoltei viitoare și conține în general dispoziții analoge ordonanței din anul trecut.

Pentru zilele viitoare se așteaptă și ordonanța meritocratică referitoare la luarea în primire a recoltei, în temeiul căreia precum se știe, pe principiul revizionării generale a întregei recolte, cu excepția cantității necesare producenților pentru trebuințele lor proprii.

Valuta în Coroane sau în Marce. În cercurile financiare vieneze a circulat săptămâna penultimă știrea, că conform unei hotărîri luate la conferințele, ce au avut loc la cartierul general german, monarhia noastră ar abandonă valuta de Coroane și ar adopta valuta în Marce.

Știrea a fost desmințită în modul cel mai categoric atât de secretarul general al Băncii Austro-Ungare Schmid cât și de ministerul de finanțe austriac și alți factori competenți.

Oi din România în Ungaria. În sensul noului tratat de comerț cu România vor veni la noi în țară la 1 lunie a. c., prin diferențele trecători în total 300,000 de oi din România. Prețul oilor este pro cap 160—200 coroane.

Sumarul:

Reforma impozitelor. — Noul proiect de lege asupra societăților pe acții. — Situația financiară. — Cronică: Redacțional. Necrolog. Ordonațele referitoare la recoltă de cereale. Valuta în Coroane sau în Marce. Oi din România în Ungaria.

Căută post.

O domnișoară absolventă de școală comercială, cu praxă de bancă de 7 ani, care posede limba română, maghiară, puțin și cea germană, atât în scris cât și vorbit și știe independent să conducă contabilitatea, **căută un post de contabil** la o bancă românească. Ofertele sunt să se adresă la administrația «Revistei Economice».

„BIHOREANA“, institut de credit și economii, soc. pe acții în Oradea-mare.

PROSPECT.

In conformitate cu raportul nostru cătră adunarea generală, ținută la 28 Februarie 1918, ne luăm voie a pune la dispoziție pentru cumpărare, în primul rând acționarilor institutului, acțiile din emisiunea a treia, neoptate la timpul său, pe lângă condițiunile următoare:

1. Prețul unei acții se fixează în suma de Cor. 220— adecă Douăsute douăzeci coroane și este a se plăti în patru rate la terminii următori:

Cel mult până la 30 Iunie 1918	70 coroane
Cel mult până la 31 August 1918	50 „
Cel mult până la 30 Octombrie 1918	50 „
Și cel mult până la 15 Decembrie 1918	50 „

De sine înțeles, că fiecare acționar poate plăti și mai multe rate, sau chiar și întreg prețul deodată, ce ar fi și de dorit pentru evitarea multelor corespondențe, cari adeseori suferă întârziere din cauza comunicării atât de greoaie.

1. Acțiile se vor elibera imediat după achitarea prețului întreg al acelora, până atunci plătirile făcute se vor cvită în titli provizori. Asemenea numai după achitarea tuturor ratelor vor participa proprietarii acestor acții la toate beneficiile și se vor bucură de toate drepturile ce posedă acționarii vechi.

2. După acțiile întreg plătite până la 15 Decembrie 1918, cu începutul de 1 Ianuarie 1919, se va da dividenda regulată provăzută în §-ul 61 din statute, iar până atunci după ratele achitate se vor plăti interese de 4%.

După ratele restante se vor calcula 5% interese de întârziere.

3. Numărul acțiilor, cari se pot subscrive, respective cumpără, nu se limitează, iară pentru legitimarea calității de acționar cu privire la serviciul postal greoi și costisitor nu se recere trimiterea acțiilor, ce le posed, la adresa institutului, ci îndreptățirea la cumpărare o va stabili direcțiunea pe baza datelor, de cari va dispune.

4. Terminul de subscrisie, respective pentru cumpărarea acțiilor se fixează dela 1 Maiu până la 30 Iunie 1918, cu aceea, că fiecare acționar deodată cu coala de subscrisie va avea să trimită până la acest termin la adresa institutului cel puțin rata primă de Cor. 70— dela fiecare acție.

5. Direcțiunea își rezervă dreptul, că la caz, când s-ar subscrive mai multe acții, de căte îi stau la dispoziție din emisiunea a treia, să reducă proporțional numărul acțiilor subscrise pe baza acestui prospect, sau, dacă va află de bine, să propună adunării generale urcarea capitalului la suma subscrisă. Eventuala reducere se va efectua în primul rând dintre acțiile, a căror preț se plătește numai în rate.

De sine se înțelege, că la caz de reducere sumele plătite în prețul acțiilor se vor restituî împreună cu interesele de 4% ale acelora calculate dela ziua plătirii.

Oradea-mare (Nagyvárad), la 16 Aprilie 1918.

„Insoțirea de credit din Luța“ — „Lucai Hitelszövetkezet“.

CONVOCARE.

In intențiesul §-lui din statută membri «Insoțirei de credit din Luța, se invită la

Adunarea generală ordinată.

Ce se va ține în 24 Iunie 1918, la 3 ore p. m., în localul insoțirii.

Ordinea de zi:

1. Bilanțele pro 1916 și 1917 și raportul direcțiunii despre gestiunea anilor numiți.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Propunerea privitoare la distribuirea venitului curat din 1916 cor. 668-21, din 1917 cor. 672-58.
4. Alegerea lor 2 membri în direcție pe durată de 3 ani.
5. Alegerea lor 4 membri în comitetul de supraveghiere și anume 2 membri pe durată de 2 ani și 2 membri pe durată de 3 ani.
6. Eventuale propuneri.

Se aduce la cunoștință că între membri Insoțirei de credit nu s'a făcut nici o schimbare în cursul anilor 1916 și 1917 și aşa cu finea anului 1917 au fost 52 membri cu 52 părți fundamentale.

Luța, la 20 Maiu 1918.

Direcția.

MEGHIVÓ.

Az alapszabályok §-a értelmében a Lucai Hitelszövetkezetnek tagjai a Lucán f. évi junius hó 24-én d. u. 3 órakor a szövetkezet helységébe megtartandó

Rendes közgyűlésre,

ezennel meghívatnak.

Tárgysorozat:

1. Az 1916. és 1917. évi zárszámadás és az igazgatóságnak jelentése a megnevezett üzlet évekről.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Az 1916. évi K 668-21 és 1917. évi K 672-58 tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslat.
4. Két igazgatósági tag választása 2 évi időtartamra.
5. Négy felügyelő bizottsági tag választása és pedig: 2 tag 2 évi és 2 tag 3 évi időtartamra.
6. Esetleges indítványok.

Tudtul adatik, miszerint a tagok létszámban az 1916. és 1917. üzlet évek folyamán változás nem történt és úgy 1917. év végével összesen volt 52 tag 52 üzletrésszel.

Luca, 1918. évi május hó 20-án.

Az igazgatóság.

Bilanțele încheiate cu 31 Decembrie 1916 și 1917. — Mérleg-számíták 1916. és 1917. évi decembert hó 31-én.

1916   1917

1916   1917

ACTIVA — VAGYON	Cor.	fil.	Cor.	fil.	PASIVA — TEHER	Cor.	fil.	Cor.	fil.
Cassa în numărăt — Pénztári készlet	100	42	2,293	55	Cuote — Üzletrésztek	1,040	—	1,040	—
Bon la alte bănci — Követelés más intezetnél	18	80	18	80	Fond de rezervă — Tartalékalap	1,770	—	2,438	21
Cambii — Váltók	2,762	—	2,583	—	Depuner — Betétek	14,688	11	14,995	72
Obligațiuni — Köttelezőnyek	17,308	—	12,533	—	Diverși creditori — Hitelezők	1,400	—	1,400	—
Efecte — Értékek	300	—	300	—	Interese transit. — Átmeneti kam.	928	90	735	30
Depun. proprii — Saját betétek	—	—	3,547	46	Profit curat — Tiszta nyereség	668	21	672	58
Cheltuieli anticipate — Előlegezett költségek	6	—	6	—					
	20,495	22	21,281	81		20,495	22	21,281	81

Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és Veszeség- számla.

VENITE — JÖVEDELMEK	Cor.	fil.	Cor.	fil.	SPESE — KIADÁSOK	Cor.	fil.	Cor.	fil.
Interese după împrum. — Kölcsönök utáni kamatok	2,258	20	1,626	28	Interese la dep. — Betéti kamatok	834	12	564	95
Interese după depun. proprii — Saját betétek utáni kamatok	—	—	47	46	Interese după împrumut — Kölcsön utáni kamat	245	—	—	—
					Spese de admin. și poštă — Kézeli és posta költségek	73	98	42	—
					Salare — Fizetések	150	—	150	—
					10% dare de interese — 10% tóke kamat adó	83	43	56	50
					Dare de stat și comun. — Állami és községi adó	203	46	187	71
					Profit curat — Tiszta nyereség	668	21	672	58
	2,258	20	1,673	74		2,258	20	1,673	74

Luța, la 31 Decembrie 1918. — Luca, 1918. évi decembert hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATOSÁG:

Dumitru Stan m. p., preș. — elnök.

Ioan Gheția m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am revidat contul prezent și l-am aflat în ordine. — Alulirott felügyelő bizottság ezen mérleg számlákat megvizsgálta és rendben találta.

Iosif Gheția m. p., v.-preș. — alelnök.

Ioan Crețu m. p.

„HONDOLEANA“.

însoțire de anticipație și credit în Hondol. — elölegezési és hitelszövetkezet Hondolon.

CONVOCARE.

P. T. membrii însoririi de anticipație și credit «HONDOLEANA» din Hondol, se invită, conform §§-lor 19 și 20 ai statutelor însoririi la

a XXI-a adunare generală ordinată,

care se va ține în Hondol, la 6 Iunie st. n. 1918, la 10 ore a. m., în localul propriu al însoririi.

Obiectele:

1. Constatarea membrilor prezenți și a voturilor.
2. Deschiderea adunării.
3. Raportul direcționii și al comitetului de supraveghiere pe anul 1917.
4. Deciderea asupra bilanțului și a întrebuișterii profitului curat.
5. Alegerea președintelui, vice-președintelui și a 1 notar; alegerea directorului, vice-directorului și a celor 7 membri ai direcționii, pe timpul de 3 ani (§ 24).
6. Alegerea comitetului de supraveghiere (§ 54).
7. Esmitearea alor 3 membri pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări generale.

In lipsa membrilor receruți de peste $\frac{1}{2}$ din părțile fundamentale, adunarea generală se va ține în înțelesul §-lui 21 din statut, la 20 Iunie n. a. c. tot la 10 ore a. m., și tot în localul indicat.

Numărul membrilor înscriși cu 31 Decembrie 1917 au fost 296 cu 631 părți fundamentale, în sumă de K 18,930.

Hondol, la 30 Martie 1918.

Direcționea.

MEGHIVÓ.

A hondoli «HONDOLEANA» előlegezési és hitelszövetkezet tagjait az alapszabályok 19 és 20 § értelmében meghívuk az 1918. június hó 6-án d. e. 10 órakor a szövetkezet saját helységében megtartandó

a XXI-ik rendes évi közgyűlésére.

Tárgysorozatt:

1. A jelenlevő tagok és meghatalmazások megállapítása.
2. A közgyűlés megnyitása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1917. üzletévéről.
4. Az évi mérleg és a tiszta nyereség felosztása jeletti határozat.
5. Az elnök, alelnök, jegyző, igazgató, aligazgató, és 7 igazgatósági tag megválasztása 3 évi időtartamra (24 §).
6. A felügyelő bizottsági tagok megválasztása (54 §).
7. 3 tag kikiáltása a jegyzőkönyv hitelesítése végett.

Ha elegendő szövetkezeti tagok nem jeleznék meg az alapszabályok 21 §-a értelmében a közgyűlés f. év. június hó 20-án a fenti jelzett időben és helységben tartatik meg.

1917. év december hó 31-ig a beiratkozott tagok száma 296 volt 631 törzsbetéttel 18,930 Kor. összegben.

Hondol, 1918. március hó 30-én.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon.

Contul Bilanț la 31 Dec. 1917.

Mérleg-számla 1917. dec. 31-én.

Pasiva — Teher.

	K f
Cassa în numără — Pénztári készlet	10,149·24
Cambii escomptate — Leszámitolt váltók	24,787·—
Efecte — Értékpapirok	1,200·—
Realități — Ingatlánok	10,000·—
Mobilier — Felszerelés	460·—
Interese restante — Hátralékos kamatok	7,093·96
	<hr/> 53,690·20

	K f
Párty fundamentale — Törzsbetétek	18,930·—
Fondul de rezervă — Tartalékalap	4,037·85
Depuner — Betétek	23,421·80
Reescompt — Visszleszámitolás	7,146·10
Dividende neridicate — Fel nem vett osztalékok	52·77
Interesse anticipate — Előleges kamatok	36·02
Profit curat — Tiszta nyereség	65·66
	<hr/> 53,690·20

Debit — Tartozik.

Contul Profit și Perdere. — Nyeréség- és Veszeség-számla.

Credit — Követel.

	K f
Interese după depuner — Kamatok betétek után	2,007·67
Interese după reescompt — Kamatok visszleszámitolt váltók után	1,291·10
Salare — Fizetések	1,500·—
Spese — Költségek	3,446·—
Contribuție — Adó	3,952·96
Profit curat — Tiszta nyereség	65·66
	<hr/> 12,263·39

	K f
Interese escompt — Kamatok leszámitolt váltok után	7,023·79
Proviziuni — Jutalékok	2,533·43
Diverse — Egyéb jövedelmek	2,706·17
	<hr/> 12,263·39

Hondol, la 31 Decembrie 1917.

Emilian Șinca m. p.,
dir. substitut — helyettes igazg.

Petru Fărcaș m. p.,
cassar — pénztárnok.

Eugen Grecu m. p.,
secretar — titkár.

DIRECTIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

N. Fărcaș m. p.

I. Pleter m. p.

E. Șinca m. p.

P. Fărcaș m. p.

I. Crainic m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu cărțile principale și auxiliare. Alólirrott felügyelő bizottság a jelen számlákat megvizsgálva, ezeket a fő- és segédkönyvekkel összhangzásban találtuk.

Hondol, la 30 Martie 1918.

N. Duma m. p.

N. Tiu m. p.

L. Nelega m. p.

Proprietar și editor: Ioan I. Lăpădatu.

Tiparul Tipografiei arhidiecezane în Sibiu.